

คำยืมภาษามลายูในภาษาไทยมาตรฐาน และภาษาไทยถิ่นใต้

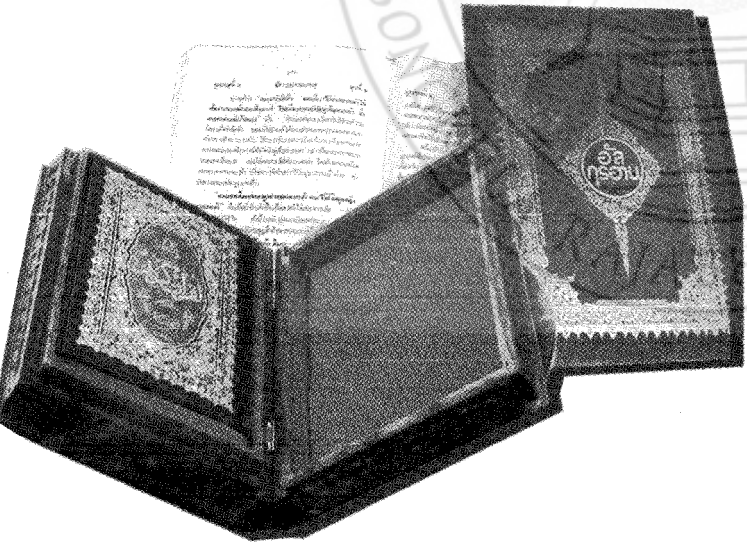

ลลิตา โชติรังสียากุล*

การ

ยืมคำภาษาต่างประเทศเข้ามาใช้ในภาษาเป็นวิวัฒนาการอย่างหนึ่งของภาษา ซึ่งยากที่จะหลีกเลี่ยงได้ เพราะแต่ละชนชาติมีการติดต่อสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน ในด้านต่างๆ เป็นต้นว่า ทางด้านภูมิศาสตร์ ประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม การค้าขายและอื่นๆ เมื่อมีการติดต่อสัมพันธ์กันมาก ก็ย่อมจะมีการหยิบยืมคำมาใช้ในภาษาที่เรียกว่า “คำยืม” (Loan Words) เจ้าของภาษาจะนำเอาคำยืมมาปรับหรือดัดแปลงระบบเสียง ระบบคำ เพื่อให้เข้ากับภาษาของตน เมื่อนำมาใช้เป็นเวลานานเข้า ก็จะทำให้ไม่รู้สึกรู้ว่าเป็นคำยืม

ในภาษาไทยมีคำอยู่จำนวนมากที่เป็นคำยืมมาตั้งแต่ดั้งเดิมด้วยอิทธิพลทางศาสนา ประวัติศาสตร์ ภูมิศาสตร์ วัฒนธรรม เป็นต้น คำยืมเหล่านี้แทบจะสังเกตไม่ได้ว่า เป็นคำยืมมาจากภาษาต่างประเทศ ทั้งนี้เนื่องจากเรายืมภาษาต่างประเทศมาเป็นเวลาช้านานแล้วนั่นเอง หากปัจจุบันนี้ เราหยิบยกข้อความในภาษามาพิจารณา ดู จะเห็นว่า มีคำภาษาต่างประเทศเข้ามาปะปนในภาษาไทยมากมาย ไม่ว่าจะเป็นคำภาษาบาลี สันสกฤต เขมร อังกฤษ จีน และอื่น ๆ สำหรับคำยืมภาษามลายูก็เป็นภาษาหนึ่งที่เข้ามา

*อาจารย์โปรแกรมวิชาภาษาไทย คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ สถาบันราชภัฏสงขลา

ปะปนในภาษาไทย ทั้งที่เป็นภาษาไทยมาตรฐานและภาษาไทยถิ่นใต้ ทั้งนี้ก็เพราะไทยกับมาเลเซียได้มีการติดต่อสัมพันธ์กันทางด้านภูมิศาสตร์ และประวัติศาสตร์ กล่าวคือ ทางด้านภูมิศาสตร์นั้น ประเทศไทยมีอาณาเขตติดต่อกับประเทศมาเลเซีย ส่วนทางด้านประวัติศาสตร์ จะเห็นได้ว่าตั้งแต่สมัยสุโขทัย พ่อขุนรามคำแหงมหาราชได้ขยายอาณาเขตไปถึงแหลมมลายู ไทยและมลายูผลัดกันครอบครองดินแดนทางตอนเหนือของแหลมมลายูหรือภาคใต้ตอนล่างของไทย จึงเป็นเหตุให้ประชาชนทั้งสองชาติมีความสัมพันธ์กันอย่างใกล้ชิดกันทางเชื้อชาติตลอดจนขนบธรรมเนียมประเพณีวัฒนธรรม ปัจจุบันนี้สี่จังหวัดภาคใต้ คือ สตูล ยะลา ปัตตานี และนราธิวาส มีคนไทยพุทธและคนไทยมุสลิม (เชื้อสายมาเลย์) อาศัยอยู่จำนวนพอ ๆ กัน นอกจากนี้จังหวัดภาคใต้นี้แล้วคนไทยเชื้อสายมาเลย์ ยังอาศัยอยู่ในจังหวัดสงขลา พัทลุง ตรัง นครศรีธรรมราช กระบี่ พังงา อีกจำนวนหนึ่ง สำหรับในประเทศมาเลเซีย ก็มีชาวไทยพุทธอาศัยอยู่ในรัฐไทรบุรี (เคดาห์) ปะลิส เบรค บัจจยัตงกล่าวข้างต้นนี้ เป็นเหตุให้ภาษามลายูเข้ามาปะปนในภาษาไทย

การศึกษาเรื่องคำยืมภาษามลายูในภาษาไทยมาตรฐานและภาษาไทยถิ่นใต้ เราจำเป็นจะต้องศึกษาถึงประวัติการติดต่อสัมพันธ์ระหว่างชนชาติไทยกับมลายู ลักษณะที่แตกต่างของทั้งสองภาษา วิธีการนำคำภาษามลายูเข้ามาใช้ในภาษาไทยตลอดถึงอิทธิพลของภาษามลายูที่มีต่อภาษาไทย บทความเรื่องนี้จะจึงขอกกล่าวถึงหัวข้อดังกล่าวข้างต้น

ประวัติการติดต่อสัมพันธ์ระหว่างชนชาติไทยกับมลายู

ไทยมีความสัมพันธ์กับมลายูมาตั้งแต่สมัยสุโขทัย ในสมัยพ่อขุนรามคำแหงได้ขยายอาณาเขตออกไปจนถึงแหลมมลายู ต่อมาในสมัยกรุงศรีอยุธยา ในรัชสมัยของพระบรมไตรโลกนาถ ชาวมลายูที่เมืองมะละกาแข็งเมืองไทยจึงยกทัพไปปราบ แต่ไม่สำเร็จ ครั้นถึงสมัยสมเด็จพระรามาธิบดีที่ 2 พระองค์ได้โปรดให้เจ้าเมือง

นครศรีธรรมราช ยกทัพไทยตีเมืองมะละกากลับคืนมา

ส่วนหัวเมืองมลายูอื่น ๆ ได้แก่ ปัตตานี ไทรบุรี กลันตัน และตรังกานู ได้ตกเป็นเมืองขึ้นของกรุงศรีอยุธยาตลอดมา แต่ก็มีบางครั้ง ปัตตานีตั้งตนเป็นอิสระไม่ขึ้นกับไทย เช่น ในรัชสมัยพระเจ้าปราสาททอง พระองค์จึงส่งกองทัพไปปราบในปี พ.ศ.2175 และ พ.ศ.2177 ต่อมาในรัชสมัยสมเด็จพระนารายณ์มหาราช พระองค์ได้ทรงยกเมืองปัตตานีให้อังกฤษ เพื่อสร้างป้อมปราการ เพราะต้องการได้อังกฤษไว้เป็นพันธมิตร เป็นอันว่า หัวเมืองเหล่านี้ได้ตกเป็นเมืองขึ้นของไทยจนกระทั่งกรุงศรีอยุธยาเสียกรุงครั้งที่ 2 แก่พม่าเมื่อ พ.ศ.2310

สมัยสมเด็จพระเจ้ากรุงธนบุรี พระองค์ไม่มีเวลาพอที่จะไปปราบหัวเมืองมลายู หัวเมืองเหล่านี้จึงเป็นอิสระ เพิ่งจะมาขึ้นกับไทยอีกในสมัยพระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลก รัชกาลที่ 1 แห่งกรุงรัตนโกสินทร์ ต่อมาในปี พ.ศ.2334 ปัตตานียกทัพไปตีสงขลา แต่ถูกทัพเมืองสงขลา ร่วมกับทัพนครศรีธรรมราชตีราบคาบ เหตุการณ์ทางปัตตานีเรียกร้อย แต่ทางด้านไทรบุรีมีปัญหาคือในปี พ.ศ.2355 ในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย เจ้าพระยาไทรบุรี (ปะแงรัน) คบคิดกับพม่ามาตีไทย รัชกาลที่ 2 โปรดให้พระยานครยกทัพไปปราบ เจ้าพระยาไทรบุรีหนีไปพึ่งอังกฤษ

ต่อมา ปี พ.ศ.2374 ในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว ปะแงรัน สนับสนุนให้ตนกูเดน หลานชายก่อนการกบฏยึดเมืองไทรบุรีได้ เจ้าพระยานคร (น้อย) ไปปราบกบฏได้โดยได้รับความช่วยเหลือจากอังกฤษ

ครั้นถึงสมัยพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 4 ไทยกับอังกฤษมีปัญหาคัดแย้งกันเกี่ยวกับ

ประเทศราชของไทยในแหลมมลายู อังกฤษได้คุกคามเมืองต่างๆ หนักขึ้น จนกระทั่งในปี พ.ศ.2452 ในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 5 ไทยต้องยอมยกเมืองกลันตัน ตรังกานู ไทรบุรีและปะลิส กับเกาะที่อยู่ในเขตเมืองเหล่านี้ให้กับอังกฤษ

มาเลเซียตกเป็นอาณานิคมของอังกฤษได้รับเอกราชเมื่อ 31 สิงหาคม พ.ศ.2500 (ค.ศ.1957) ต่อมาในปี พ.ศ.2506 มาเลเซียได้รวมสิงคโปร์ ซาบาห์ และซาราวัก ตั้งเป็น สหพันธรัฐมาลายา ครั้นถึงปี พ.ศ.2508 ได้ตั้งเป็น สหพันธรัฐมาเลเซีย โดยที่สิงคโปร์แยกไปเป็นอีกประเทศหนึ่ง สหพันธรัฐมาเลเซียมี 13 รัฐ ได้แก่ ยะโฮร์ เคดาห์ (ไทรบุรี) กลันตัน มะละกา เนกรีซิมบีลัน ปะหัง ปีนัง เปรัก เปอร์ลิส (ปะลิส) ซะลังงอร์ ตรังกานู ซาบาห์ และซาราวัก แต่ละรัฐมีประมุขของรัฐ โดยมีรัฐบาลกลางตั้งอยู่ที่กัวลาลัมเปอร์เมืองหลวงของสหพันธรัฐ

ประเทศสหพันธรัฐมาเลเซียใช้ภาษามลายู ซึ่งเรียกว่า “ภาษามาเลเซีย” เป็นภาษาราชการ ดังที่ รัตติยา

สาและ¹ กล่าวว่า “ปัจจุบันนี้ภาษามลายู (Bahasa Melayu) เป็นภาษาประจำชาติหรือภาษาแห่งชาติ (The National Language) ของประเทศมาเลเซีย อินโดนีเซีย บรูไน และสิงคโปร์ ซึ่งมีชื่อเรียกต่างกันออกไป คือ ภาษามาเลเซีย (Bahasa Malaysia) ภาษาอินโดนีเซีย ภาษามลายูบรูไน และภาษามลายูสิงคโปร์” ในบทความนี้ จะขอใช้คำว่า “ภาษามลายู” แทนคำว่า “ภาษามาเลเซีย” เพราะคนไทยมักจะคุ้นเคยและนิยมใช้คำว่า “ภาษามลายู” มากกว่าคำว่า “ภาษามาเลเซีย”

ปัจจุบัน สหพันธรัฐมาเลเซียยังมีการติดต่อสัมพันธ์ทางด้าน การทูตกับไทย พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ได้เคยเสด็จไปเยือนสหพันธรัฐมาเลเซีย ในขณะเดียวกัน สมเด็จพระราชาธิบดีและพระมเหสีของมาเลเซีย ก็ได้เสด็จมาเยือนประเทศไทยเช่นกัน การติดต่อสัมพันธ์ด้วยดีของทั้ง 2 ประเทศ มาตั้งแต่ครั้งโบราณมาจนถึงปัจจุบัน เป็นสาเหตุที่ทำให้ภาษามลายูเข้ามาปะปนในภาษาไทย ก่อนที่เราจะศึกษาถึงวิธีการรับภาษามลายูเข้ามาปะปนในภาษาไทย เราจะต้องทราบถึงลักษณะที่แตกต่างของภาษามลายูกับภาษาไทยเสียก่อน

ลักษณะที่แตกต่างของภาษามลายูกับภาษาไทย

คำมลายูส่วนมากมักจะมีตั้งแต่ 2 พยางค์ หรือ 3 พยางค์ขึ้นไป เนื่องจากภาษามลายูมีลักษณะเป็นภาษาติดต่อกำ จึงมีความแตกต่างจากภาษาไทยมาก ลักษณะที่แตกต่างจากคำไทยมีดังต่อไปนี้

1. ภาษามลายูสร้างคำโดยการใช้นหน่วยคำเติม (Affix) โดยมีการเติมหน่วยคำหน้า (Prefix) และการเติมหน่วยคำหลัง (Suffix) ซึ่งจะทำให้เกิดคำใหม่ที่มีความหมายเปลี่ยนไป และอาจจะทำให้หน้าที่ของคำเปลี่ยนไปด้วย ดังต่อไปนี้

1.1 การเติมหน่วยคำหน้า (Prefix) เป็นการเติมหน่วยคำเข้าข้างหน้าคำ เช่น เติม ber- pen- di- per- เป็นต้น ตัวอย่างเช่น

คำว่า

jalan (ถนน)	ber + jalan	= berjalan (เดิน)
churi (ขโมย)	pen + churi	= penchuri (ผู้ขโมย, โจร)
makan (กิน)	di + makan	= dimakan (ถูกกิน)
gali (ขุด)	per + gali	= pergali (เครื่องขุด)

1.2 การเติมหน่วยคำหลัง (Suffix) เป็นการเติมหน่วยคำเข้าข้างหลังคำ เช่น เติม -an -kan ตัวอย่างเช่น

คำว่า

jalan (ถนน)	jalan + an	= jalanan (ทางไกล)
manis (หวาน)	manis + an	= manisan (ลูกกวาด)
tertawa (หัวเราะ)	tertawa + kan	= tertawakan (หัวเราะเยาะ)
lalai (สะเพร่า)	lalai + kan	= lalaikan (ความสะเพร่า)

คำบางคำใช้เติมทั้งหน่วยคำหน้าและหลังได้ เช่น คำที่เติมหน่วยคำหน้า pe- และเติมหน่วยคำหลัง -an ดังตัวอย่าง เช่น

คำว่า

mula (เริ่มต้น) pe + mula + an = pemulaan (การเริ่มต้น)

คำว่า

rasa (รู้สึก) pe + rasa + an = perasaan (ความรู้สึก)

คำบางคำ ใช้เติมหน่วยคำเติมหน้าซ้อนได้ ตัวอย่าง เช่น

คำว่า raja (พระราชา) เมื่อเติมหน่วยคำหน้า ke- และเติมหน่วยคำหลัง -an จะได้ดังนี้

ke + raja + an = kerajaan (เป็นของพระราชา)

เมื่อนำ per- มาเติมคำว่า kerajaan = perkerajaan เช่น perkerajaan semdisi (การปกครองตนเอง)

ที่กล่าวมาแล้วข้างต้น เป็นวิธีการสร้างคำที่แตกต่างของภาษามลายูกับไทย ส่วนวิธีสร้างคำที่เหมือนกับภาษาไทย ก็คือ การสร้างคำประสม และคำซ้ำ ดังจะยกตัวอย่าง ดังนี้

ตัวอย่าง การสร้างคำประสม เช่น

ayer (น้ำ) + tawar (จืด) = ayer tawar (น้ำจืด)
 (อาร์เยร์ ตาวาร์)

jam (นาฬิกา) + tangan (ข้อมือ) = jam tangan (นาฬิกาข้อมือ)
 (ยัม ตางัน)

chermin (กระจก) + mata (นัยน์ตา) = chermin mata = แว่นตา
 (เชอริมิน มาตา)

ฯลฯ

ตัวอย่าง การสร้างคำซ้ำ เช่น

- kanak (เด็ก) kanak - kanak = เด็ก ๆ
 orang (คน) orang - orang = คนมาก
 katak (หีบ) sorong (ดึง) katak sorong - sorong = ลื่นซึก

ในภาษามลายู การนำคำซ้ำมาเขียนคู่กันจะแทรกเครื่องหมายติดังค์ (-) ไว้
 กลางระหว่างคำซ้ำทั้ง 2 คำ ซึ่งเป็นการเขียนคำซ้ำที่แตกต่างจากไทย

2. ภาษามลายูมีลักษณนามใช้ในภาษาและเรียงไว้ระหว่างคำบอก
 จำนวนนับกับคำนาม ซึ่งแตกต่างจากของไทย เช่น

orang	(โอรัง)	ใช้กับ “คน”	เช่น
tiga		orang	murid .
ตีฆา		โอรัง	มุริด
3		คน	นักเรียน
ekor	(เอโกร์)	ใช้กับ “สัตว์”	เช่น
dua		ekor	kuda .
ดูวา		เอโกร์	กูดา
2		ตัว	ม้า
buah	(บุวะะ)	ใช้กับของใหญ่ ๆ เช่น เรือ นา เรือ บ้านเมือง ภูเขา	
		สมุด หนังสือ โต๊ะ เก้าอี้ เตียง ผลไม้บางชนิด	
biji	(บิฉิ)	ใช้กับของเล็ก ๆ เช่น ไข่ ผลไม้ แก้วน้ำ ถ้วย ชาม	
batang	(บาตัง)	ใช้กับสิ่งของที่เป็นลำ เป็นแท่ง เช่น ลำต้นของต้นไม้	
		ดินสอ	
		ฯลฯ	

3. ภาษามลายูมีเสียงอยู่ในระดับกลางและต่ำ ดังจะเห็นได้จากการที่
 ชาวไทยมุสลิมในสี่จังหวัดภาคใต้ จะพูดเสียงสูงในภาษาไทยคลาดเคลื่อน เช่น

- เขาใส่เสื้อสีขาว > เขาไซเชื่อสีขาว
 ฉันอ่านหนังสือ > ฉันอานนังซื่อ

ด้วยเหตุนี้ ในการยืมคำภาษามลายู จึงมีอยู่หลายคำที่ไทยรับคำที่เป็นเสียง
 กลาง ๆ มาเปลี่ยนเป็นเสียงสูง เนื่องจากคนไทยภาคใต้นิยมออกเสียงสูง คำเหล่านี้
 จึงนับว่าเป็นคำกลายเสียงจากเสียงสามัญเป็นเสียงจัตวา เช่น

กาลา	>	กาหลา	บิฉลา	>	บิฉหลา
บุรง	>	บุหรง	ปานัน	>	ปาหนัน
บุฉัน	>	บุหฉัน	บุงา	>	บุหงา ฯลฯ

วิธีการนำคำมลายูมาใช้ในภาษาไทย

การรับคำภาษามลายูเข้ามาใช้ในภาษาไทยมี 3 วิธี ดังต่อไปนี้

1. **รับมาโดยวิธีทับศัพท์** คำที่ยืมมาเป็นคำภาษามลายูถิ่น มากกว่า ภาษามลายูกกลาง คำส่วนใหญ่จะยืมมาโดยวิธีปรับเสียงให้เข้ากับระบบเสียงในภาษาไทย ซึ่งอาจจะมีการตัดเสียง เพิ่มเสียง เปลี่ยนแปลงเสียงบางเสียงหรือลากเข้าความ ดังต่อไปนี้

1.1 **คำศัพท์ที่ใช้ทั่วไป** เราจะแบ่งเป็นหมวดหมู่ ซึ่งส่วนใหญ่จะเป็นคำเกี่ยวกับเครื่องมือเครื่องใช้ สัตว์ และพืช ดังตัวอย่างต่อไปนี้

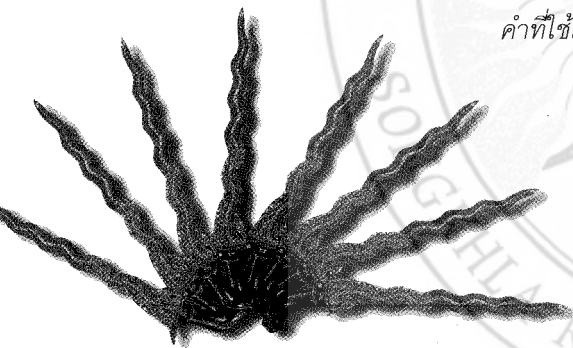
คำเกี่ยวกับเครื่องมือเครื่องใช้ ตัวอย่างเช่น

กง (เรือ) (kong)	กรง (นก) (kurong)
กระแซง (kejang)	กริช (keris)
กัญแจ (kunchi)	กูป (ข้าง) (kop)
จะบัง (กระจับบัง) (chaping)	(ผ้า) ปะเต๊ะ (batik)
บาติก (batik)	(ผ้า) โมรี (moiri)
ระหัด (rahat)	รำมะนา (ramena)
(ผ้า) สุจหนี (suji)	(ผ้า) ไส้วง (sarong)

คำที่ใช้เรียกชื่อสัตว์ ตัวอย่าง เช่น

กระ (karah)	กระจง (kanchil)
(นก) กระตั่ว (kakatua)	กะปะ (kapak)
(ปลา) กะพง (gabong)	กะรัง (karang)
กัลปังหา (kalam pangha)	(ปลา) กูเรา (kurau)
(ปลา) ขี้ตัง (kitang)	(นก) ต้อยติวิด (ketiwit)
(นก) โนรี (nuri)	(นก) บินหลา (binla)
พังพอน (bangbun)	อูรังอุตัง (orang utang)

74

คำที่เรียกชื่อพืช ตัวอย่างเช่น

กระจุต (kerchut)	กระดังงา (kenanga)
(ดอก) กากหลา (kela)	จำปาตะ (chempedak)
ตำเสา (tembesua)	ทุเรียน (durian)
น้อยหน่า (nona)	เบญจกานี (manjakani)
(ต้น) มะหาด (mangas)	มังคุด (manggusta)
ลองกอง (langkong)	กลางสาต (langsat)
สลละ (salak)	สาคุ (sagu)

● เรือกอลและ

คำเรียกชื่ออาหาร ตัวอย่าง เช่น

(ข้าว) บุหรี (kaburi)	บูดู (budu)
(ขนม) สังขยา (serikaya)	อากาด (achar)

คำศัพท์เบ็ดเตล็ด ตัวอย่างเช่น

กะจิตริต (kechik)	(คง) กะพัน (kebal)
กำปิ่น (capal)	(เรือ) กอลและ (kolek)
เซปัก (sepak) = เซปักตะกร้อ	ตะเบ๊ะ (tabek)
บุหงารำไป (bunga rampai)	รองเง็ง (ronggeng)
(โจร) สลัด (salat)	สลาดัน (selatan)
อุบะ (umbai)	

● รองเง็ง

1.2 คำศัพท์ภาษามลายูที่ใช้เป็นชื่อเฉพาะ ได้แก่ ชื่อสถานที่ในภาคใต้ เช่น ชื่อจังหวัด อำเภอ ตำบลและหมู่บ้าน ซึ่งมีอยู่เป็นจำนวนมาก ดังต่อไปนี้

1.2.1 ชื่อจังหวัด ในภาคใต้มีชื่อจังหวัดที่มาจากภาษามลายู ดังต่อไปนี้

ปัตตานี	มาจากคำภาษามลายูว่า เปอตานี (petani) = ชาวนา
ยะลา	มาจากคำภาษามลายูว่า ยาลา (jala) = แห, ตาข่าย คำนี้มลายูรับมาจากคำภาษาสันสกฤต
นราธิวาส	ชื่อจังหวัดแต่เดิมเรียกว่า กัวลาเมอนารา (kuala menara) หมายถึงกระโจมีไฟที่ปากน้ำ (กัวลา = ปากน้ำ เมอนารา = กระโจมีไฟ หอคอย) ชาวบ้านเรียก “บางนรา” สมัยรัชกาลที่ 6 ได้เปลี่ยน “บางนรา” เป็นตัวจังหวัด แล้วตั้งชื่อตามภาษาบาลีสันสกฤตว่า “นราธิวาส” (นร + อธิวาส = นราธิวาส = ที่อยู่ของคน, ที่อยู่ของประชาชน) ปัจจุบันนี้ บางนรา เป็นชื่อตำบลที่อยู่ในอำเภอเมือง จังหวัดนราธิวาส ²
สตูล	มาจากคำภาษามลายูว่า เซินตุล (sentul) = ต้นกระท้อน
สงขลา	น่าจะมาจากคำภาษามลายูว่า “สิงคอร่า” (singgora) = ภูเขา (คงจะมาจากคำว่า “สิงขร” ในภาษาบาลีสันสกฤต)
ตรัง	มาจากคำภาษามลายูว่า “เตอรัง” (terang) = แสงอรุณรุ่ง

ภูเก็ต มาจากคำภาษามลายูว่า “bukit” (bukit) = ภูเขา หรือเนินสูง บางท่านสันนิษฐานว่า น่าจะมาจากภาษาทมิฬ คำว่า ภูเก็จ = เมืองแก้ว

1.2.2 ชื่ออำเภอ ภาคใต้มีชื่ออำเภอที่มาจากภาษามลายู ดังต่อไปนี้

(1) อำเภอในจังหวัดนราธิวาส

ระแงะ (rangeh) = ต้นน้ำ

สุโหงโกลก (sungai golok) = คลองหรือแม่น้ำที่ตัดไปคดมาคล้ายกริช (สุโหง=ลำคลองหรือแม่น้ำ โกลก=คด, กริช)

สุโหงปาดี (sungai padi) = คลองขำเปลือก (ปาดี=ขำเปลือก)

(2) อำเภอในจังหวัดปัตตานี

ยะหริ่ง (jaring) = ตาข่าย

ยะรัง (jarang) = นาน ๆ ครั้ง, หายาก

(3) อำเภอในจังหวัดยะลา

ยะหา (jaha) = ต้นขี้เหล็ก

เบตง (betong) = ชื่อต้นไม้ขนาดใหญ่, ไม้ไผ่ตง

บันนังสตา (bendang setar) = นามะปราง (บันนัง = นามะ setar = มะปราง)

(4) อำเภอในจังหวัดตรัง

กันตัง (kantang) = ฝั่งน้ำที่เป็นโคลน, ตลิ่งโคลน

(5) อำเภอในจังหวัดสงขลา

จะนะ (chanae) เพี้ยนมาจาก chandang = ชื่อต้นไม้เนื้อแข็งชนิดหนึ่ง

เทพา (tiba) = เมืองท่าที่ใช้จอดเรือ, ชื่อปลาน้ำจืดชนิดหนึ่งคล้ายปลาสร้อย คำว่า “เทพา” ไทยออกเสียงแบบลากเข้าความ

1.2.3. ชื่อตำบล ในจังหวัดปัตตานี ยะลา และนราธิวาส มีชื่อตำบลที่มาจากคำภาษามลายูมากมาย เช่น

กรงปินัง (karong penang) = กระสอบที่บรรจุหมาก (ชื่อตำบลในอำเภอเมือง จังหวัดยะลา)

โกตาบารู (kota baharu) บ้อมหรือวังใหม่ kota = บ้อม, วัง baharu = ใหม่ (ชื่อตำบลในอำเภอรามันห์ จังหวัดยะลา)

ตานาะปูเต๊ะ (tanah puteh) = ดินขาว tanah = ดิน puteh = สีขาว (ชื่อตำบลในอำเภอบันนังสตา จังหวัดสตูล)

ตานาะแมเราะ (tanah merah) = ดินแดง tanah = ดิน merah = สีแดง (ชื่อตำบลในอำเภอบันนังสตา จังหวัดยะลา)

บางตะวา (tawar) = บาน้ำจืด (ชื่อตำบลในอำเภอหนองจอก จังหวัดปัตตานี)

รูสะมิแล (rusembelan) = ต้นสน ๑ ต้น ru = ต้น sembelan
= ๑ (ชื่อตำบลในอำเภอเมือง จังหวัดปัตตานี)

ตันหยงมัส (tanjong mas) = แหลมทอง,ดอกพิกุลทอง (ชื่อ
ตำบลในอำเภอระแงะ จังหวัดนราธิวาส)

ดุซงยอ (dusong yor) = สวนมะพร้าว dusong = สวน yor =
มะพร้าว (ชื่อตำบลในอำเภอระแงะ จังหวัดนราธิวาส)

1.2.4. ชื่อหมู่บ้าน ในจังหวัดปัตตานี ยะลา และนราธิวาส มีชื่อหมู่บ้าน
ที่มาจากคำภาษามลายูมากมายเช่นกัน^๓

(1) หมู่บ้านที่ตั้งอยู่ในที่ลุ่มริมน้ำ มักจะเรียกชื่อตามลักษณะ
ที่ตั้งดังนี้

- 1) *สุโง* หมายถึง ลำคลองหรือแม่น้ำ เช่น บ้าน*สุโง*โกลก
= คลองคุด บ้าน*สุโง*ไหงปาตี = คลองข้าวเปลือก
- 2) *ตะโละ* หมายถึง อ่าว เช่น บ้าน*ตะโละ*โปร้ = อ่าวปูน
บ้าน*ตะโละ*นิบง = อ่าวตันเหลาชะโอน
- 3) *ลูโยะ* หมายถึง หนองน้ำ,บึง เช่น บ้าน*ลูโยะ*กาเยาะ =
บึงช้าง บ้าน*ลูโยะ*ดีแย = บึงทุเรียน
- 4) *กาแล* หมายถึง ทำน้ำ เช่น บ้าน*กาแล*กูโบ = ทำป่าช้า
บ้าน*กาแล*บือซา = ทำใหญ่
- 5) *เจาะหรือจาเราะ* หมายถึง ลำธารไหลเนินเขา เช่น บ้าน
*เจาะ*กือแย = ลำธารต้นหว้า บ้าน*เจาะ*ปาเน = ลำธาร
ต้นเตย บ้าน*จาเราะ*บองอ = ลำธารต้นตะแบก
- 6) *ปูลาหรือปูเลา* หมายถึง เกาะ เช่น บ้าน*ปูลา*กวง = เกาะ
ฮ่อง บ้าน*ปูเลา*มาวอ = เกาะชะนี บ้าน*ปูเลา*ลาบี =
เกาะตะพานน้ำ

(2) หมู่บ้านที่ตั้งอยู่ที่ดอน มักเรียกตามลักษณะที่ตั้ง ดังนี้

- 1) *จือแรหรือบาโง* หมายถึง เนินสูง ไทยใช้ ควน หรือ โคก
เช่น บ้าน*จือแร*ตันหยง = โคกพิกุล *จือแร*นิบง = โคก
ตันเหลาชะโอน บ้าน*บาโง*ยือริง = โคกต้นเนียง
- 2) *ปาดัง* หมายถึง ทุ่งนา เช่น บ้าน*ปาดัง*ยอ = ทุ่งมะพร้าว
บ้าน*ปาดัง*บองอ = ทุ่งตะแบก บ้าน*ปาดัง*ปาลัส = ทุ่ง
กะพ้อ บ้าน*ปาดัง*เบซาร์ = ทุ่งใหญ่
- 3) *มะนังหรือบันดัง* หมายถึง นาข้าว เช่น บ้าน*มะนัง*ดาล่า =
นาลิก บ้าน*มะนัง*ยง = ปลายนา
- 4) *ดุซง* หมายถึง สวน เช่น บ้าน*ดุซง*ยอ = สวนมะพร้าว
บ้าน*ดุซง*ปีเน = สวนหมาก
- 5) *บูกะ* หมายถึง ภูเขา เช่น บ้าน*บูกะ*ตา = ภูเขาต้นตาล
บ้าน*บูกะ*ปาลัส = ภูเขากะพ้อ

2. **รับมาโดยการแปลศัพท์** การรับมาโดยวิธีนี้มีอยู่จำนวนน้อย ซึ่งคำเหล่านี้ อาจจะเป็นคำที่คิดขึ้นโดยไม่ได้แปลมาจากศัพท์มลายูก็ได้ ชุนศิลป์กิจพิสดาร⁴ กล่าวถึงคำที่แปลศัพท์มาใช้ มีดังต่อไปนี้

ลูกเงาะ มาจาก รัมบูตัน (rambutan) = ลูกไม้ที่มีผล rambu = ผมบนหัว tan, hutan = คนป่า รวมความว่า “ลูกไม้ผมคนป่า” คนได้เรียก “ลูกผมเงาะ” ปัจจุบันกร่อนเป็น “เงาะ”

ขนุนหนึ่ง มาจาก นังกา เบอลูลัง (nangka belulang) nangka = ลูกขนุน belulang = หนึ่งสัตว์แห่ง

ข้าวย่ำ มาจาก นาซี เกอราบู (nasi kerabu) nasi = ข้าวสุก kerabu = ย่ำ

นกขมิ้น มาจาก บุรงกุนยิต (burong kunyit) burong = นก kunyit = ขมิ้น

ข้าวหนัก มาจาก ปาดี เบอรัต (padi berat) เป็นพันธุ์ข้าวที่ออกรวงช้า padi = ข้าวเปลือก berat = หนัก

ข้าวเบา มาจาก ปาดี รังัน (padi ringan) เป็นพันธุ์ข้าวที่ออกรวงเร็ว padi = ข้าวเปลือก ringan = เบา

ยังมีผู้ที่ให้ความคิดเห็นเกี่ยวกับการรับคำมลายูมา โดยการแปลศัพท์ ก็คือนิธิ เอียวศรีวงศ์, สุฉิงค์ พงศ์ไพบุลย์ และประมุข อุทัยพันธุ์ ได้กล่าวว่า “มีคำจำนวนไม่น้อยซึ่งเป็นคำประสมที่ต่างฝ่ายต่างสร้างขึ้น แล้วแปลความได้ตรงกัน (คำต่อคำ) อันแสดงว่า มีวัฒนธรรมสืบเนื่องกันเกี่ยวกับคำเหล่านี้โดยตรง” เช่น

ดอกไม้เงินดอกไม้ทอง (เครื่องบรรณาการที่รัฐซึ่งเป็นเมืองขึ้นในแหลมมลายู ส่งให้ไทยสมัยก่อน) มลายูใช้ bunga perek bunga emas (bunge = ดอกไม้ perek = เงิน emas = ทอง)

หม้อข้าวหม้อแกงลิง มลายูใช้ periok kera (periok = หม้อหุงข้าว kera = ลิง)

ลูกยก (บุตรบุญธรรม) มลายูใช้ anak angkat (anak = ลูก angkat = ยก)

แม่ยก (แม่บุญธรรม) มลายูใช้ emak angkat

พ่อยก (พ่อบุญธรรม) มลายูใช้ bapa angkat

3. **รับมาโดยเปลี่ยนแปลงความหมายของศัพท์** คำมลายูที่รับมานอกจากมีการเปลี่ยนแปลงเสียงแล้ว ยังมีเปลี่ยนแปลงความหมาย ดังต่อไปนี้

3.1 **ความหมายกว้างออก** ตัวอย่างเช่น

ระหัด มลายู หมายถึง ไนบันด้าย ไทยนำมาใช้หมายถึงเครื่องวิดน้ำ และยังหมายถึง เครื่องปั่นด้าย

สลาตัน มลายู หมายถึง ลมใต้ ไทยนำมาใช้หมายถึง ลมที่พัดจากทิศตะวันตกเฉียงใต้ไปทางทิศตะวันออกเฉียงเหนือ และยังหมายถึง พายุใหญ่

3.2 **ความหมายแคบเข้า** ตัวอย่างเช่น

อ๊กเสบ มลายู หมายถึง เจ็บปวดทั่วไป ไทยนำมาใช้หมายถึงถึงเฉพาะการมีพิษกำเริบเนื่องจากแผล

กูป มลายูหมายถึง ยอดกลมมน หลังคา ไทยนำมาใช้มีความหมายเฉพาะกูปบนหลังช้าง

3.3 ความหมายย้ายที่ ตัวอย่างเช่น

ระย้า มลายู วิธีลงโทษให้ตายโดยใช้ก้อนหินขว้างหรือทุบ ไทยนำมาใช้ หมายถึง ชู้ช้ำ เลวทราม และใช้เป็นคำด่า

รำมะนา มลายูใช้เป็นคำกล่าวสรรเสริญพร้อมกับตีกลองรำมะนาไปด้วย ไทยนำมาใช้หมายถึง กลองชนิดหนึ่ง

ม้าย่อง มลายูหมายถึง เพลงที่ใช้เล่นในละครประเภทหนึ่ง ไทยใช้เป็นทำนองเพลงไทยเดิมทำนองหนึ่ง

สลัด มลายูหมายถึง ช่องแคบ (ช่องแคบมะละกา) มักจะมีใจคอียดักปล้น คำว่า “สลัด” จึงนำมาใช้ว่าเป็นใจที่ปล้นทางน่านน้ำ

วิธีการรับคำภาษามลายูมาใช้ในภาษาไทยดังกล่าวมาแล้วข้างต้นนี้ จะเห็นว่ามีอิทธิพลต่อภาษาไทยหลายประการ ดังจะกล่าวในหัวข้อต่อไป

อิทธิพลคำยืมภาษามลายูที่มีต่อภาษาไทย

ไทยได้ติดต่อสัมพันธ์กับมลายูทั้งทางด้านประวัติศาสตร์และภูมิศาสตร์ ทำให้ไทยได้รับคำภาษามลายูมาใช้มากมาย ดังนั้น ภาษามลายูจึงมีอิทธิพลต่อภาษาไทยดังต่อไปนี้

1. อิทธิพลต่อวงศัพท์

การยืมภาษามลายูมาใช้ในภาษาไทย มีอิทธิพลต่อวงศัพท์ ดังนี้

1.1 ทำให้มีคำเพิ่มขึ้นในภาษาไทย ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ชื่อสัตว์ เช่น กระ (เต่าทะเล) นกกระต๊อ กูกระจับ ปลากระรัง ปลากระพง ปลาทุเรศ พังพอน อูรังอูดัง

ชื่อพืช เช่น เลื่อกระจุต ดอกกระดังงา ดอกกานหาล ดอกปะหนัน ต้นตำเสา ต้นสละ ต้นมะหาด น้อยหน้า ทุเรียน ลางสาด ลองกอง สาคุ

ชื่อเครื่องมือเครื่องใช้ เช่น กริช กระจับบั้ง ผ้าปะเต๊ะ ผ้าไสร่ง ผ้าไมรี อุบะ ระหัด กูปช้าง

ชื่ออาหาร เช่น ข้าวบูหรี ขนมสังขยา อาจาก

1.2 ทำให้มีคำไวพจน์ ซึ่งเป็นการสะดวกในการเลือกสรรใช้ถ้อยคำเพื่อใช้แต่งคำประพันธ์ เช่น

บุหลัน	คำไวพจน์ของ	ดวงเดือน
บุหรง	คำไวพจน์ของ	นก
บุหงา	คำไวพจน์ของ	ดอกไม้

2. อิทธิพลต่อการสร้างคำในภาษาไทย

ในภาษาไทย นอกจากมีคำประสมที่เกิดขึ้นจากคำมูลประสมกับคำมูลที่เป็นภาษาไทยแล้ว เรายังนำคำภาษามลายูมาประสมกับคำภาษาไทยและภาษาอื่น ๆ บ้าง ดังนี้

- 2.1 นำคำภาษามลายูประสมกับคำภาษาไทย เช่น
 ลองกอง + น้ำ = ลองกองน้ำ (ชื่อลองกองชนิดหนึ่ง)
 น้อยหน้า + หน้า = น้อยหน้าหน้า (ชื่อน้อยหน้าชนิดหนึ่ง)
 กะปะ + ไฟ = กะปะไฟ (งูชนิดหนึ่ง)
- 2.2 นำคำภาษามลายูมาประสมกับคำภาษาอื่น เช่น
 ทูเรียน + พันธุ์ = ทูเรียนพันธุ์ (พันธุ์เป็นภาษาบาลีสันสกฤต)
 ไจร + สลัด = ไจรสลัด (ไจร เป็นภาษาบาลีสันสกฤต)

3. อิทธิพลต่อการตั้งชื่อสถานที่และชื่อเฉพาะอื่นๆ ดังต่อไปนี้

- ชื่อจังหวัด เช่น สงขลา ยะลา ปัตตานี สตูล
 ชื่ออำเภอ เช่น เบตง รามัน เทพา จะนะ
 ชื่อตำบล เช่น โกตาบารู ปาดังเบซาร์ ตันหยงมัต ฯลฯ
 ชื่อหมู่บ้าน เช่น บ้านสุโงโกลก บ้านสุโงปาดิ บ้านปรากฏ ฯลฯ
 ชื่อแม่น้ำ เช่น แม่น้ำตานี

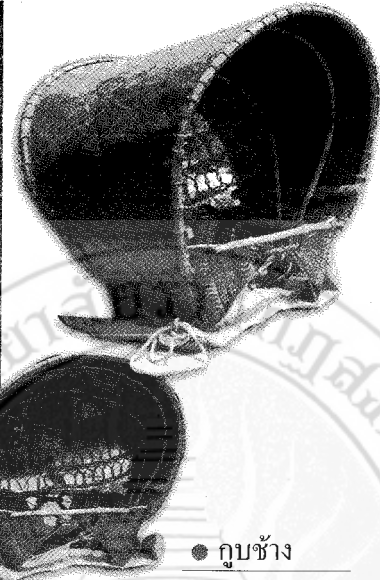
คำว่า “ตานี” นอกจากจะใช้เป็นชื่อสถานที่แล้ว ยังใช้ชื่อเฉพาะของสิ่งต่างๆ ดังที่ ประพันธ์ เรื่องรณรงค์ 6 กล่าวไว้พอสรุปได้ดังนี้

- ปืนพญาตานี ปัจจุบันอยู่น้ำกระทรวงกลาโหมสร้างโดย “รายฮีเยา” ซึ่งเป็นรายผู้ยิงองค์แรกตรงกับสมัยพระนเรศวรมหาราช
 น้ำมันตานี ปรากฏในเสภาขุนช้างขุนแผน ตอนพลายงามกำบังตนเข้าห้องนางศรีมาลา ดังนี้

“เครื่องนาคเครื่องทองสองสำหรับ
 เรียงลำดับวางไว้เป็นที่ที่
 โถชี้ฝั่งแบ่งรำน้ำมันตานี
 โต๊ะหวีเรียงไว้เคียงเคียงกัน”

- ถนนตานี ชื่อถนนสายหนึ่งอยู่ใกล้ถนนรามบุตรีและถนนข้าวสาร บางลำภู กรุงเทพฯ สาเหตุที่ชื่อนี้เพราะมีชาวปัตตานีไปอยู่ตรงบริเวณนี้มาก
 กล้วยตานี ชื่อกล้วยชนิดหนึ่งซึ่งไปจากเมืองปัตตานี ชาวปักซีใต้เรียกว่า “กล้วยพังลา”
 พรายนางตานี ผีที่สิงอยู่ที่กล้วยตานี ซึ่งจำแลงร่างเป็นสาวสวย เรียกกันว่า ผีนางตานี หรือ พรายนางตานี เรื่องนี้เป็นความเชื่อของชาวบ้าน จึงทำให้ชาวบ้านไม่กล้าปลูกต้นกล้วยตานีไว้ใกล้บ้านเรือน

อิทธิพลของภาษาไทยที่มีต่อภาษามลายูก็มีอยู่บ้าง มลายูรับคำภาษาไทยไปใช้ เพราะนอกจากไทยและมลายูมีพรมแดนติดต่อกันแล้ว ประชาชนของทั้ง 2 ประเทศไปมาหาสู่กันเป็นประจำ อีกประการหนึ่ง ไทยพุทธและไทยมุสลิมต่างก็อยู่ในท้องที่เดียวกัน ต่างฝ่ายต่างยืมภาษากันได้สะดวก

● กุบช้าง

ตัวอย่าง เช่น คำว่า วัด (wat) เทียน (dian) ร้อง (rong) เป็นต้น นอกจากภาษาไทยแล้ว ยังมีคำภาษาอื่น ๆ เข้าไปปะปนในภาษามลายู เช่น ภาษาล้านสกฤต อังกฤษ เขมร ทมิฬ เป็นต้น ดังตัวอย่างต่อไปนี้
ตัวอย่างคำยืม ภาษาล้านสกฤต เช่น

คำภาษาล้านสกฤต	คำภาษามลายู	ความหมาย
กपाल (kapāla)	kepala (เกอลาปา)	ศีรษะ
คช (gaja)	gajah (ซาณะ)	ช้าง
โทษ (dōsa)	dosa (โดชะ)	บาป
นคร (nagara)	negeri (เนอะเคอะรี)	เมือง
นรก (naraka)	neraga (เนอะระกะ)	นรก
ภาษา (bhāsa)	bahasa (บาฮาซา)	ภาษา

ฯลฯ

ตัวอย่างคำยืมภาษาอังกฤษ เช่น

คำภาษาอังกฤษ	คำภาษามลายู	ความหมาย
doctor	doktor (โดะโตร์)	แพทย์
taxi	teksi (เตะซี)	รถแท็กซี่
police	polis (โปลิส)	ตำรวจ
school	sekolah (เซอะโก-ละ)	โรงเรียน
university	universiti (ยูนิเวอร์ซิตี)	มหาวิทยาลัย
minute	minit (มินิต)	นาที
motorcycle	mutisika (มุติซีกา)	รถจักรยานยนต์

ฯลฯ

ตัวอย่างคำยืมภาษาอาหรับ เช่น

คำภาษาอาหรับ	ภาษามลายู	ความหมาย
darurat	darurat (दारूरत)	สภาวะวิกฤต
hakim	hakim (ฮากิม)	ผู้พิพากษา
rakyat	rakyat (ระยัต)	ประชาชน
salim	zalim (ซาลิม)	ทารุณ

ตัวอย่างคำยืมภาษาเขมร เช่น

ภาษาเขมร	ภาษามลายู	ความหมาย
กระบือ	กือกูบา	ควาย
กำปง	กำปง	หมู่บ้าน
สกัต	ซ็ือกะ	สกัต

ตัวอย่างคำยืมภาษาฮินดี เช่น

ภาษาฮินดี	ภาษามลายู	ความหมาย
โรตี	โรตี	ขนมชนิดหนึ่ง
การี	การี	แกงชนิดหนึ่ง

ตัวอย่างคำยืมภาษาทมิฬ เช่น

ภาษาทมิฬ	ภาษามลายู	ความหมาย
อาปัม	อาปัม	ขนมถ้วยฟู
มานิกัม	มานิกัม	เพชรพลอย
นิลัม	นิลัม	นิล

ตัวอย่างคำภาษาจีน เช่น

ภาษาจีน	ภาษามลายู	ความหมาย
หลี่จี	ลิจี (lichi)	ลิ้นจี่
เต้	เต้ (teh)	ชา
กุยช่าย	กุกา (kucha)	ผักกูด

คำมลายูและคำไทยที่มีเสียงและความหมายใกล้เคียงกัน

ในภาษาไทยมีคำอยู่จำนวนหนึ่งซึ่งมีเสียงและความหมายใกล้เคียงหรือเหมือนกันกับภาษามลายู ทั้งนี้เนื่องจากชนชาติไทยและมลายูติดต่อสัมพันธ์มาช้านาน จึงยากที่จะตัดสินว่า เป็นคำที่ใครยืมใคร หรือบางคำอาจจะใช้ตรงกันโดยบังเอิญก็ได้ ดังตัวอย่างต่อไปนี้⁷

คำไทย	คำมลายู	คำไทย	คำมลายู	คำไทย	คำมลายู
กำนัน	kamnan	จิ้งจก	chichak	พ่อบมอ	bomor
ฆ้อง	gong	จิ้งหรีด	chirid	อีแร้ง	erang
ง	bingong	ตุ๊กแก	tok keh	กระโถน	ketol

ขยิบ(ตา)	kenyip	เบาะ	bok	สาหร่าย	serai
กู	aku	ทำนบ	tandop	สะพาย	sabai
		ฯลฯ			

คำยืมภาษามลายูที่เข้ามาใช้ในภาษาไทย

นอกจากนี้จากคำยืมภาษามลายูที่ใช้ในชีวิตประจำวันในภาษาไทย มาตรฐานดังได้กล่าวมาแล้วนั้น ภาษามลายูยังได้เข้ามามีอิทธิพลต่อภาษาไทย ดัง จะเห็นจากการที่เรารับคำภาษามลายูมาใช้มากมายในภาษาไทยนี้ ซึ่งในที่นี้จะแบ่ง เป็นหมวดหมู่ ดังต่อไปนี้

คำเรียกเครือญาติและตำแหน่ง

ปะ (พ่อ)	มะ(แม่)	โต๊ะ (คำเรียกผู้อาวุโส)
วะ (ป้า, ลุง)	กะ (พี่สาว)	บัง (พี่ชาย)
อาแว (คำนำหน้าชื่อผู้ชาย)	แมะ (หญิงสาวชาวมุสลิม)	โต๊ะอิหมั่ม (หัวหน้า)
โต๊ะยี(ฮัจยี)	อัลเลาะห์(พระเจ้า)	โตฮัน (พระเจ้า)

คำเรียกอาหาร

จิ้งจัง (ปลาตัวเล็กหมัก)	บูดู (น้ำจากปลาหมัก)
สะละหมั่น (มัสมั่น)	โรตีสี่ (ขนมทำด้วยแป้งสาลีหมัก)
มะตะปะ (โรตีสี่ไส้แกง)	สะเต๊ะ (เนื้อย่างกับแกงและอาจาด)
ปัด (ข้าวเหนียวห่อใบมะพร้าว)	ลา (ขนมเป็นเส้นเล็กสานเป็นตาข่าย)
อาจาด (แตงกวาดอง)	กอบี (กาแฟ)

คำเรียกเครื่องใช้

กัต (อวนเล็กใช้จับปลา)	กูหนี่ (กระสอบป่าน)
กอดตะ (โลงศพ)	กูระอาน (พระคัมภีร์ศาสนาอิสลาม)
ปั้ง (กระจับปั้ง)	ติหมา (ภาชนะตักน้ำจากบ่อ)
โลรง (ผ้าโลรง)	บัน (ผ้าโพกหัวผู้ชาย)
ปะตะ (ผ้าถุงผู้หญิง)	ล้ากั (ชุดที่ผู้หญิงมุสลิมสวมในพิธี ละหมาด)
กง (ซีโครงเรือ)	กริช (อาวุธลักษณะคดไปมา=กริช)

คำที่เกี่ยวข้องกับพิธีกรรม

รอมดอน (เดือนถือศีลอดของอิสลาม)	รายอ (วันทำบุญหลังถือศีลอด)
ปอเนาะ (โรงเรียนสอนศาสนาอิสลาม)	ปอซอ (การถือศีลอด)
กูโบ (ที่ฝังศพ, ป่าช้า)	สุหนัด (การขลิบอวัยวะเพศ)
ตะเบะ (วันทหาหัตถ์)	ชายยอมตัวเป็นมุสลิม)
เหนียด (ตั้งใจอุทิศส่วนกุศลให้ผู้ตาย)	ฮัจร็ิม (บาป, คำสบถสาบาน)
หมักกะ(เมืองเมกกะ)	ซูโเบะ (ละหมาดในเวลาว่าง)
ดูอา (สวดมนต์)	ละหมาด (พิธีกรรมอย่างหนึ่งในศาสนาอิสลาม)

คำเรียกชื่อสัตว์

บินหลา (นกกางเขน)

หลุมพุก (ปลาชนิดหนึ่ง)

ซีตัง (ปลาชนิดหนึ่ง)

มุสัง (ชะมด)

บองหลา (งูจาง)

ปะ (งูกะปะ)

มอหยง (ปลาน้ำเค็มคล้ายปลาบึก)

มีหลัง (ปลาดุกทะเล)

คำเรียกชื่อพืช

ละไม (ลูกคล้ายมะไฟแต่มีสีเหลือง)

หลุ่มหมา (อินทผาลัม)

(หัว)คล็อก (มะม่วงหิมพานต์)

กาหยู (มะม่วงหิมพานต์)

ย่าหนัด (สับประรด)

ย่าหมู (ชมพู)

หลุมพี (ผลระกำแบบเปรี้ยว)

ทุเรียน (ทุเรียน)

ลูญ (ผลคล้ายลองกองแต่มีเม็ดในใหญ่)

จูด (พืชที่ใช้สานเสื่อ)

ลางสาต (ลางสาต)

สะหวา (ละมุด)

กะแตแหร (มะม่วงหิมพานต์)

ชมพู (ผลฝรั่ง)

ลั้งปั้ง (ผลไม้ชนิดหนึ่ง)

(ลูก)หยี (ผลไม้ชนิดหนึ่ง)

มังคุด (มังคุด)

ลองกอง (ลองกอง)

ตง (ไผ่ตง)

ฆง (ข้าวโพด)

คำศัพท์เบ็ดเตล็ด

อัลลอ (คำอุทาน)

โหลละ (เอาไฟส่องปลาในน้ำตื้น)

พรก (กะลามะพร้าว)

ราสา (มาก)

ไม้อ่า (ปุ๋ย)

ควน (เนินเขา)

ซันซี (สัญญากัน)

หลุด (โคลนตม)

โพระ (ที่ลุ่มน้ำขังตลอดปี)

สา (รู้สึก)

ลาด้า (บ้าจี้)

โจ (ยันต์ที่แขวนไว้ต้นไม้กันขโมย)

ไล (ชักช้า)

บิง (ผีนาง)

การยืมภาษามลายูเข้ามาใช้ในภาษาไทย แม้จะนำเข้ามาใช้ในภาษามีจำนวนน้อยกว่าภาษาบาลี สันสกฤต เขมร อังกฤษ จีน ก็ตาม แต่ก็ยังแสดงให้เห็นถึงอิทธิพลแห่งความสัมพันธ์ในด้านต่างๆ ระหว่างชนชาติทั้งสอง โดยเฉพาะอย่างยิ่งในภาษาถิ่นใต้ซึ่งได้รับอิทธิพลของการยืมคำมากกว่าในภาษาไทยมาตรฐาน ทั้งนี้เพราะประชาชนของทั้งสองชาติมีความสัมพันธ์ด้านเชื้อชาติตลอดจนขนบธรรมเนียมประเพณี และวัฒนธรรม กล่าวคือ ทั้งไทยพุทธและไทยมุสลิมต่างก็อาศัยอยู่ในท้องที่เดียวกันในจังหวัดภาคใต้ตอนล่าง ทำให้มีการยืมภาษาซึ่งกันและกันไปใช้ในภาษา ภาษาทั้งสองมีลักษณะทั้งที่แตกต่างกันและคล้ายคลึงกัน โดยทั่วไปไทยนำคำภาษามลายูเข้าไปใช้โดยวิธีทับศัพท์ แต่มีการดัดแปลงเสียงของคำให้เข้ากับภาษาของตน คำศัพท์ที่นำมาใช้มีทั้งศัพท์ที่ใช้ทั่วไป ๗ ในชีวิตประจำวัน และชื่อเฉพาะ อันเป็นชื่อจังหวัด อำเภอ ตำบล และหมู่บ้านในจังหวัดภาคใต้ตอนล่างของไทย อย่างไรก็ตาม มีคำอยู่จำนวนหนึ่งซึ่งมีเสียงและความหมายของคำเหมือนหรือใกล้เคียงกับคำไทย ซึ่งคำเหล่านี้ยากที่จะตัดสินได้ว่าเป็นคำยืมใครกันแน่หรืออาจจะพ้องเสียงกันโดยบังเอิญ คำเหล่านี้ ในพจนานุกรมไม่ได้ระบุที่มาของคำ จึงเป็นเรื่องจะต้องศึกษากันต่อไป

เชิงอรรถ

¹รัตติยา สาและ. ภาษามลายูกับความเป็นมาตรฐานของระบบการสะกดและการออกเสียง. สงขลา : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ 2535 , หน้าค่านำ

²ประพันธ์ เรืองณรงค์. บุนงาปัตตานี คติชนไทยมุสลิมชายแดนภาคใต้. กรุงเทพฯ ฯ มติชน 2540 , หน้า 187

³เรื่องเดียวกัน , หน้า 191-194

⁴ขุนศิลปกิจพิสัยพันธ์. “นิรุกติศาสตร์ : ภาษามลายู” ใน คำบรรยายภาษาไทยชั้นสูง. กรุงเทพฯ ฯ : โรงพิมพ์คุรุสภา 2511 , หน้า 689-690

⁵นิธิ เอียวศรีวงศ์, สุริวงค์ พงศ์ไพบุลย์และประมุข อุทัยพันธุ์ “ชวา-มลายู : ผู้คนและวัฒนธรรมในภาคใต้” ใน สารานุกรมวัฒนธรรมภาคใต้. กรุงเทพฯ ฯ : อมรินทร์การพิมพ์ 2529 , หน้า 928

⁶ประพันธ์ เรืองณรงค์. บุนงาปัตตานี คติชนไทยมุสลิมชายแดนภาคใต้. กรุงเทพฯ ฯ : มติชน 2540 , หน้า 41-43

⁷สุริวงค์ พงศ์ไพบุลย์. หลักภาษาไทย. พิมพ์ครั้งที่ 6 กรุงเทพฯ ฯ : ไทยวัฒนาพานิช. 2516 , หน้า 49-50

บรรณานุกรม

- ขุนศิลปกิจพิสัยพันธ์. “นิรุกติศาสตร์ : ภาษามลายู” ใน คำบรรยายภาษาไทยชั้นสูง.
กรุงเทพฯ โรงพิมพ์คุรุสภา, 2511
- ทิพย์อุบล ดาบสุวรรณ. ประวัติศาสตร์เอเชียตะวันออกเฉียงใต้ 2. กรุงเทพฯ : คณะ
มนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง , ม.ป.ป.
- ธำรงค์ศักดิ์ อายูวัฒน์. ไทยในมาเลเซีย. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ การศาสนา, 2527
- นิธิ เอียวศรีวงศ์, สุธิวงศ์ พงศ์ไพบูลย์และประมุข อุทัยพันธุ์. “ชาว-มลายู : ผู้คนและ
วัฒนธรรมภาคใต้” ใน สารานุกรมวัฒนธรรมภาคใต้ กรุงเทพฯ : อมรินทร์การพิมพ์,
2529
- ประพนธ์ เรืองณรงค์. บุหงาบัตตานิ คติชนไทยมุสลิมชายแดนภาคใต้. กรุงเทพฯ :
มติชน, 2540
- ประสิทธิ์ ฐ. บุญปัทมภ์. ภาษามลายูในภาษาไทย. กรุงเทพฯ : วิทยาลัยครูจันทร์เกษม,
2526. (อัดสำเนา)
- รัชนิกร บุญ-หลง. เอเชียตะวันออกเฉียงใต้. พิมพ์ครั้งที่ 3 กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์จุฬา-
ลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2537
- รัตติยา สาและ. ภาษามลายูกับความเป็นมาตรฐานของระบบการสะกดและการออกเสียง.
สงขลา : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2535
- สมัย วิถีรุ่งโรจน์. คำยืมภาษามลายูในจังหวัดสงขลา. สงขลา : วิทยาลัยครูสงขลา ,
2529
- สุธิวงศ์ พงศ์ไพบูลย์. หลักภาษาไทย. พิมพ์ครั้งที่ 6. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช,
2516